

KIMMO K AAVA

KIMMO MUSTONEN DI YKS 124
KITKANTIE 34 F 40, 93600 KUUSAMO
0400 703 521
kimmo.mustonen@kimmokaava.fi
www.kimmokaava.fi

SOTKAMON KUNTA

Kuusamo, 26.6.2026

SUMPSAN RANTA-ASEMAKAAVAN osittaisen muutoksen valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 7.5.-8.6.2026. Mielipiteitä ei ole jätetty. Lausuntojen vastineena totean seuraavaa:

Kajave Oy:llä 1.6.2026 ei ole erityistä lausuttavaa ranta- asemakaavan muutokseen. Uudet rakennuspaikat saadaan tarvittaessa sähköistettyä nykyistä maakaapelointia jatkamalla.	Ei vaikutusta kaavaehdotuksen laadintaan.
<u>Lupa- ja valvontavirasto</u> 1.6.2026 toteaa lausunnossaan: Nähtävillä oleva kaava-aineisto Sotkamon kunnassa on laadittavana Sumpsan ranta-asemakaavan osittainen muutos. Lausuntopyynnön mukaan ranta-asemakaavoitus koskee kiinteistöä 765-406-2-21. Kaavoituksen tarkoituksena on siirtää alueen yksi rakennuspaikka kiinteistön sisällä ja poistaa rakennuspaikka sekä muuttaa kaavan merkintöjä ja määräyksiä vastaamaan nykyisiä käytäntöjä. Lupa- ja valvontavirastoon on toimitettu kaavaluonnos 25.3.2026 sekä kaavaselosustusluonnos 25.3.2026. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä olevan kaavaselostuksen liitteenä. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että olisi hyvä harkita elinvoimakeskusten lisäämistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuihin osallisten joukkoon kaavan vaikutusten ja suunnittelualueen ominaispiirteiden edellyttämällä laajuudella (vrt. elinvoimakeskusten tehtävät). Kaavaluonnos ja kaava-asiakirjojen sisältö Kaava-alueelle sijoittuu Sumpsan pohjavesialue. Kyseessä on luokan 2 pohjavesialue. Kaava-asiakirjojen ja kaavaluonnoksen perusteella jää epäselväksi, miten pohjavesien suojelu kaavassa toteutetaan. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että pohjavesialue on rajattava kaavakartalle ja annettava asianmukaiset pohjavesien riittävää suojelua koskevat kaavamääräykset. Pohjavesialue on myös kuvattava kaava-aineistossa ja kaavan toteuttamisen vaikutukset pohjavesiin on arvioitava. Kaavaselosustusluonnoksessa luontovaikutuksista todettu pohjautuu	 Elinvoimakeskus lisätään osallisten joukkoon. Pohjavesialue ja sitä koskevat kaavamääräykset lisätään ehdotukseen ja vaikutusten arviointia tarkennetaan. Kaavan luontoselvitys

voimassa olevan ranta-asemakaavan yhteydessä esitettyyn ympäristöselvitykseen. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että ranta-asemakaavoituksen tieto on yli 25 vuotta vanhaa. Tuossa ajassa sekä luonnonympäristön arvot ja niiden inventointitavat sekä luontoselvityksiin liittyvä tarkkuustaso ja sisällölliset vaatimukset ovat muuttuneet tai voineet muuttua. Näistä epävarmuuksista huolimatta kaava-aineisto sisältää vahvoja johtopäätöksiä siitä, ettei alueella ole luonnonarvoja tai että luonnonsuojelulliset arvot tulevat kaavassa huomioiduiksi. LVV toteaa, että arvioiden perusteet jäävät kaava-aineiston perusteella avoimeksi. Kaavaluonnoksessa esitetyllä ratkaisulla ei ole edellä pohjavesien suojelusta lausuttua lukuun ottamatta valtakunnallista tai maakunnallisesti merkittävää vaikutusta. Luonnonsuojelun osalta vaikutusten arviointiin jää aineistoihin liittyvää epävarmuutta, joten kaavan vaikutusten merkittävyyttä ei ole mahdollista arvioida valmisteluaineiston perusteella. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kunnan tulee kaavoja laatiessaan huomioida, että kaavan laadinta täyttää kaavoitukselle asetetut vaatimukset. Tämä koskee myös ranta-asemakaavoja, joskin erityisestä vastuuta maanomistajalähtöisissä ranta-asemakaavoissa laadittavan kaavan asiakirjojen laatimisesta ja sisällöstä on myös kaava-aineistoja laativalla konsultilla. Kaavaluonnoksessa kaava-alueelta on vähennetty rakennuspaikkoja, mutta toinen rakennuspaikoista (RA) on osoitettu lähemmäksi Jänisniemen kärkeä. Ratkaisua, jossa niemen uloin kärki jää rakentamattomaksi, virasto pitää perusteltuna. Lupa- ja valvontavirasto edellyttää, että edellä lausuttu otetaan huomioon kaavaehdotusta laadittaessa.	uusitaan tarpeellisessa laajuudessa. Selvitysten vanhentuneisuudesta huolimatta luonnon ja ympäristön peruspiirteet eivät ole muuttuneet.
<u>Kainuun museo</u> 4.6.2026 lausuu valmisteluaineistosta: Sumpsan ranta-asemakaavan kaavamuutoksen luonnosvaihe Sotkamon kunta on pyytänyt Kainuun Museolta lausuntoa Sumpsan ranta-asemakaavan osittaisen muuttamisen kaavaluonnoksesta. Hanke sijoittuu yhden kiinteistön alueelle ja muutoksen tarkoituksena on siirtää rakennuspaikkoja tarkoituksenmukaisemmille paikoille, vähentää niiden määrä ja saada kaavamerkinnät ja -määräykset tämän hetken käyttöä vastaaviksi. Muutosalueen pinta-ala on 6,1 hehtaaria ja se sijaitsee Sumpsan Jänisniemessä. Järvestä käytetään sekä Sumsa että Sumpsa nimeä, kaavan nimi on Sumpsan ranta-asemakaava. Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai maisemia. Lähimmät inventoidut rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sijaitsevat noin 1,5 kilometrin etäisyydellä muutosalueesta Sumsa-järven rannalla, eikä kaavamuutoksella ole niihin vaikutusta. Muinaisjäännökset Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia. Ilman lain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Sumpsan ranta-asemakaava muutosalueelle ei tunneta muinaismuistolailla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kaava-alueella sijaitsee havaintokohde Jänislahti, mjr. 1000079262. Kohteessa on todennäköisesti tervahauta. Kohdekuvaus ja sijaintitieto löytyy muinaisjäännösrekisteristä osoitteesta: https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000079262 Havaintokohde on tunnistettu ja paikannettu pelkän lähtöaineiston perusteella arkeologiseksi kohteeksi. Kohdetta ei ole tarkastettu	

maastossa, mutta sen sijainti ja laajuus voidaan arvioida lähtötietojen perusteella riittävällä tarkkuudella. Havaintoja ovat esimerkiksi laserkeilausaineistosta tunnistetut arkeologiset kohteet. Kaavakarttaan kohde Jänislahti on merkitty, mutta kaavakartan selostuksessa puuttuu kohteen nimi, status ja rekisterinumero. Kaavaseloitteessa kohteen Jänislahti nimi ja rekisterinumero mainitaan. Kohteen status havaintokohde. Kainuun Museo katsoo, että kohde Jänislahti on arkeologin toimesta tarkastettava maastossa, jotta kohteelle saadaan kaavaan oikea merkintä ja lain suoja. Kainuun Museo voi käydä virkatyönä yhteistyössä tarkastamassa yksittäisiä kohteita.	Kaavakartan ja -selostuksen tiedot tarkennetaan, mikäli museon maastotarkastus sitä edellyttää.
<u>Kainuun liitto 2.6.2026 lausuu</u> Lausunto Sumpsan ranta-asemakaavan osittainen muutos, Sotkamo Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Sumpsan ranta-asemakaavan osittaisen muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta. Kaavoitustyön tarkoituksena on muuttaa alueelle ranta-asemakaavassa osoitettu yksi rakennuspaikka eri kohtaan alueelle rakentamiseen paremmin soveltuvalla paikalla ja poistaa yksi rakennuspaikka. Myönnetty poikkeamislupa pysyvälle asumiselle huomioidaan. Suunnittelualue sijaitsee Sotkamon keskustaajamasta koilliseen Sumpsan järven rannalla. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta Kainuun liitto toteaa, että ranta-asemakaavaluonnosta koskevassa kaavaseloituksessa on kuvattu voimassa olevien maakuntakaavojen tilanne pääosin riittävästi. Kainuun liitto pyytää täydentämään ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa suunnittelualueelle sijoittuvien maakuntakaavamerkintöjen osalta sekä huomioimalla kaava-alueen välittömään läheisyyteen osoitetut maakuntakaavamerkinnot, joita ovat elinkeinoelämän kannalta erityisen merkittävä seututie tai pääkatu (st-e). Alue sijaitsee maakuntakaavassa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella ja osin Sumpsan pohjavesialueella. Alueen läheisyyteen on osoitettu myös maakuntakaavamerkintä liikenteen yhteistyökäytävä (lk). Kainuun liitto pyytää huomioimaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa myös koko maakuntakaava- aluetta koskevat yleiset suunnittelumääräykset. Ranta-asemakaavaluonnoksen kaavaseloituksessa maakuntakaavan sisältö ja suunnittelumääräykset on todettu tarpeellisilta osin. Kainuun liitto ehdottaa, että ranta-asemakaavan kaavaratkaisun suhdetta maakuntakaavaan arvioidaan kaavaluonnoksen kaavaseloituksessa esitettyä laajemmin suunnitteluhankkeen jatkovalmistelussa. Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa ranta-asemakaavan osittaisen muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tiivis kaavan laatimista ja tehtäviä selvityksiä sekä olemassa olevia lähtökohtia kuvaava suunnitelma. Sen luettavuuden kannalta ei ole syytä lisätä esim. maakuntakaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Ne käydään läpi ja tuodaan esille kaavaseloituksessa. Suhdetta maakuntakaavaan arvioidaan tarkemmin.

Kimmo Mustonen